

Hintalovon

Gyermekjogi Alapítvány

**20
24**

**Gyerekrészvétel
program
összefoglaló**

BEVEZETŐ

A Hintalovon Alapítványnál idén nyolcadik éve dolgozunk gyerekekkel közösen a gyerekjogokért. 2024-ben 24 gyereket vontunk be közvetlenül a munkánkba, több mint 65 találkozót és megbeszélést tartottunk velünk, számos projektben vettek részt. 2024 sok szempontból változást hozott a Gyerekrésztétel Programban. A felnőtt csapat átalakuláson ment keresztül, amit egyrészt a program növekedése, másrészt új gyerekek csatlakozása is ösztönzött. A toborzás központi projektünk volt, aminek eredményeként 14 új Kiskorú Kollégával (KiKo) és két mentorral bővült a csapat.

A gyerekeket egyedileg kialakított és rendszeresen felülvizsgált módszertan alapján, különböző szerepekben vontuk be a munkánkba. Résztételüket a Gyerekvédelmi útmutató szabályozza, melynek létrehozásában és gyerekközpontú átgondolásában a Kiskorú Kollégák is részt vesznek.

A Gyerekrésztétel Program 2024. évi beszámolójával betekintést kívánunk nyújtani a gyerekekkel való közös munkába. Célunk rámutatni a gyerekek bevonásának sokszínű lehetőségeire, hozzáadott értékére, valamint szeretnénk hozzájárulni a jógyakorlatok megismertetéséhez és a szakmai-módszertani dilemmák megvitatásához. Az összefoglalót különösen ajánljuk azoknak, akik szeretnék a gyerekek véleményét figyelembe venni a munkájuk során, és akiknek fontos, hogy a gyerekek érdemi szerephez jussanak.

Hány gyerekkel dolgoztunk együtt 2024-ben?

2024-ben 24 gyerekkel dolgoztunk együtt, különböző minőségben:

- Kiskorú Kollégáink szorosan együttműködnek velünk, idén is szinte az összes alapítványi tevékenységben részt vettek.
- További két önkéntessel egy-egy projekt kapcsán dolgoztunk együtt. Egyikük a NEMECSEK Sport Program szakértőjeként, másikuk a Telekom Hello Szülő platformjának szerkesztőségi tagjaként vett részt a munkánkban.

65

**alkalommal
találkoztunk**

14

**új KiKo
csatlakozott
a csapathoz**

24

**gyerekkel
dolgoztunk együtt
közvetlenül**

10+

**nagyobb projektbe
vontuk be őket**

Számos témában kérdeztük meg a gyerekek véleményét és voltunk kíváncsiak a saját tapasztalataikra.

Több belső képzést is tartottunk, hogy segítsük a különböző területek/témakörök feldolgozását, megértését és a tudásbővítést. Véleményüket figyelembe véve készítettük a szakmai és kommunikációs anyagainkat, és támogattuk a gyerekek egyéni kezdeményezéseit, mint például a toborzás kapcsán készülő figyelemfelhívó videó. Ezen kívül interjúkban, konferenciákon, cikkmegjelenésekben képviselték a Kiskorú Kollégák és gyerek önkénteseink a gyerekek szemszögét és a gyerekjogok fontosságát.

Milyen témák kapcsán kérdeztük meg a velünk dolgozó gyerekek véleményét?

- Mit jelent számukra a gyerekrésztétel és a KiKo-ság?
- Iskola és oktatás
- Biztonság
- Erőszak elleni védelem
- Kortárs bántalmazás
- Sport és biztonságos közösségek
- Online bántalmazás, digitális gyermekkor, mesterséges intelligencia
- Gyerekrésztétel lehetőségei a családban és az iskolákban
- Gyerekvédelmi útmutató
- Szociális szakma segítése
- Környezetvédelem
- Aktivizmus

2024 LEGNAGYOB B EREDMÉNYEI

- A toborzás eredményeként 14 új Kiskorú Kolléga csatlakozott a csapathoz, így 18 főre nőtt a KiKo-k száma.
- Két új mentor csatlakozott a csapathoz.
- Bevonó táborot szerveztünk az új csapatnak
- 65 alkalommal találkoztunk a Kiskorú Kollégáinkkal - találkozóknak számít minden tréning, szereplés, felkészülés vagy belső konzultáció.
- A Hintalovon Alapítvány által minden évben megjelentetett Gyermekjogi Jelentésben idén is szerepeltek a KiKo-k gondolatai.
- Ismét a Eurochild Gyermektanácsának tagjai közé választották egy Kiskorú Kollégánkat, aki november 20-án, a Gyermekjogok Világnapján felszólalt az Európai Parlamentben.

MIBEN VETTEK RÉSZT A GYEREKEK?

- A velünk együtt dolgozó Kiskorú Kollégák kivették a részüket az új gyerek önkéntesek toborzásának teljes folyamatában. Segítettek meghatározni többek között a célcsoportot, a maximális létszámot, a felhívás szövegét - amihez videót is forgattak-, illetve az utolsó fordulón ők is találkozhattak a jelentkezőkkel, hogy kipróbálják, milyen lesz majd a közös munka. Ezt követően minden új tag részvételével egy csapatépítő táborot tartottunk. A Kék Vonal és az UNICEF gyerek önkénteseivel pedig közösen fejlesztették és tesztelték a korábbi Te hogy látod? című kutatás 2.0-s kérdőívét.
- 2024-ben is több képzést tartottunk önkénteseink számára. A gyermekjogokon és a jogrendszer alapvető kérdésein túl, foglalkoztunk a kommunikációval és azzal is, hogy hogyan tudunk jól lenni sok, nehezebb sorsú gyerekről hallva.
- Aktív alakítói voltak két szakmai anyagunknak is, melyekben a gyerekrészvétel iskolai és a családi környezetben is megvalósítható lehetőségeiről írtunk.
- A gyerekek aktívan részt vettek az Alapítvány gyerekrészvételre vonatkozó kommunikációjában. Gondolataik megjelentek március 15-e, az évkezdés kihívásai, saját KiKo-ságuk, a közös karácsonyi készülődés, illetve a közös munkánkról készült beszámolók kapcsán.
- A NEMECSEK Program is változatos módon dolgozott együtt velük. Közösen dolgoztak gyerekvédelmi útmutatónk gyerekverziójának kidolgozásán, szerepeltek Facebook live-ban az online biztonság témájában, plakátot készítettek a

biztonságról, illetve különböző kitelepüléseken, szakmai fórumokon szerepeltek kollégáinkkal együtt. Például Gyereknapi alkalmából két kitelepülésen vettünk részt, ahol játékos feladatok mentén népszerűsítették a gyerekjogokat.

- A **Hintalovon Akadémia** igyekszik mind a személyes képzésekbe, mind az e-learning anyagok fejlesztésébe bevonni a gyerekeket. Részt vettek szociális szférában dolgozó szakembereknek, illetve ügyvédeknek szóló képzésen is. Emellett esettanulmányok kidolgozásában is közreműködtek, ezzel támogatva e-learning anyagaink elkészítését.
- Az Alapítvány 2016 óta minden évben készít egy átfogó, éves jelentést a gyermekjogi szempontból releváns történésekről, jogszabályi változásokról, statisztikákról. A 2024-ben elkészülő és megjelenő **2023. évi Gyermekjogi Jelentésben** a Kiskorú Kollégák gondolatai és meglátásai is helyet kaptak.

Idén a korábbiaknál is több külsős megkeresés, felhívás érkezett az Alapítványhoz. Ennek keretében Kiskorú Kollégáink számos nyilvános eseményen, projektben és platformon is megjelentek, ahol saját nézőpontjukat tudták képviselni.

- Demokratikus nevelés konferencián a gyerekrésztvétel fontosságáról beszélt egy Kiskorú Kollégánk és munkatársunk.
- Az ELTE ÁJK-n megrendezett angol nyelvű „Safeguarding children in the digital world” c. konferencia egyik gyerek paneljében vett részt egy Kiskorú Kollégánk.
- Média és Internet konferencia kerekasztal-beszélgetésén a digitális világról szóló tapasztalataikat osztották meg.

- Ismét az Eurochild Gyermektanácsadói közé választották egy Kiskorú Kollégánkat.
- Részt vettek egy, az eszközhasználat témakörében tartott Facebook live-ban.
- Kiskorú kollégáink önkormányzati együttműködések keretében több kitelepülésen is jelen voltak, ahol főleg a digitális világ és az online biztonság témakörében szerveztünk feladatokat.
- Két gyerek önkéntesünk is a Telekom Hello Szülő platformjának szerkesztőségi tagja. Számos cikkük jelent meg az év során.
- Három Kiskorú Kollégánk egy 18. kerületi szakmai rendezvényen az iskolai online biztonságra vonatkozó prevenciókról beszélgetett gyerekrésztvételi tanácsadónk moderálásában.
- Két KiKo is részt vett egy pénzügyi tudatosságról szóló vodcastben, amit az OTP szervezett.
- Egy Telex által készített videóban meséltek telefonozási szokásaikról.
- A Népszava interjút készített két KiKo-val az iskolai kortárs bántalmazásról.

A Hintalovon Alapítvány több nemzetközi szervezettel dolgozik együtt, valamint több nemzetközi eseményen, konzultáción vettünk részt. A gyerekrésztvételi tevékenységünk ennek egyik alapköve, így Kiskorú Kollégáink véleménye számos nemzetközi projektben és fórumon is megjelent az év során.

- Több szervezettel és gyerekcsapataikkal közösen dolgoztunk az ENSZ Gyermekjogi Egyezmény alternatív jelentéséhez kapcsolódó, gyerekrésztvételel megvalósuló Te hogy látod? című kutatás kérdőívének frissítésén és a kampány megtervezésén.
- Egy konzorcium tagjaként megnyertünk egy, a gyerekek helyi döntéshozatalba való bevonásáról szóló pályázatot.
- Egyik Kiskorú Kollégánkat – aki korábban a Eurochild Gyerektanácsának tagjaként tevékenykedett – meghívták Brüsszelbe, hogy moderátorként vegyen részt a Régiók és Városok Európai Hete konferencián. Négy szakembert kérdezett a munkájukról, jó gyakorlatokról, és a gyerekrésztétel lehetőségeiről.
- Egy Kiskorú Kollégánk tagja volt, egy másik pedig újonnan tagja lett a Eurochild Gyerek Tanácsának (Eurochild Children's Council). A korábbi tanácstagok júniusban, egy máltai konferencia keretében adták át a stafétát az újonnan csatlakozóknak – így azon az eseményen két KiKo is jelen volt. A Gyerek Tanács tagjai hónapról hónapra közösen dolgoznak a szervezet különféle feladatain, és többek között felszólaltak az Európai Parlamentben is a Gyermekjogok Világnapján november 20-án.
- Felkérést kaptunk az Európa Tanácstól, hogy Kiskorú Kollégáinkkal konzultáljunk az életkornak megfelelő átfogó szexuális nevelésről. Véleményük egy tagállamoknak szóló ajánlásba fog becsatornázódni.

HOGYAN DOLGOZTUNK VELÜK?

A közös munka struktúrája

- Az előző év pozitív tapasztalatai után, 2024-ben is hármas struktúrában dolgoztunk a gyerekekkel.
- A nagy találkozók, amelyet a teljes csapat számára tartottunk, főként a csapatépítésen, a tudásátadáson volt a hangsúly, továbbá a nagyobb, mindenkit érintő kérdésekkel, projektekkel foglalkoztunk havonta egy alkalommal.
- A kis találkozók pedig két kisebb csoportra bontva folyt a munka. Így a Nemecsek Programot és a Kommunikációt támogatták havi egy alkalommal.
- Kiskorú Kollégáink emellett rengeteg felhíváson, szereplésen vettek részt. Érkezzen a felkérés egy külsős szervezettől, vagy az Alapítvány más Programjától, ezeket az alkalmakat mindig közös készülés előzte meg, annak érdekében, hogy a gyerekrésztvételi alapelvek minél teljeskörűbben érvényesülhessenek.

A 2023-as év őszi félévben felállított rendszer két újítást is hozott a gyerekekkel való közös munka struktúrájába. Egyrészt szeretnénk volna ha az Alapítvány munkatársai közelebb kerülnek a KiKo-khoz és a velük való közös munkához. Másrészt pedig a korábbi pénteki és hétvégi napokra tömbösített nagytalálkozók is átalakultak. A havi egy nagy találkozó mellett több kisebb találkozót szerveztünk, ahol az Alapítvány négy nagy programjának igénye szerint találkozunk.

Az előbbi törekvés kapcsán azt tapasztaltuk, hogy a gyerekrésztvétellel aktívan nem foglalkozó munkatársak számára olykor nehéz megoldani a klasszikus munkaidő utáni, hétvégi találkozókra való jelenlétet, illetve a folyamatosan pörgő rengeteg munka miatt nehezebb számukra felvenni a gyerekrésztételre jellemző lassabb, kiszámíthatatlanabb működési mechanizmust. Ezért a 2024-es évben visszatértünk arra a korábbi struktúrára, melyben a gyerekrésztvételi munkatársak egyfajta összekötő hídként szolgálnak a gyerekek és más programok munkatársai között. Azaz, a különböző projektek kapcsán a mentorok dolgoztak közvetlenül a KiKo-kkal és ők csatornázták tovább a tréningeken elhangzott gondolatokat, véleményeket.

A kettes struktúrát alapvetően sikeresnek értékeltük, azonban a négy kiscsoportot több szempontból sem tartottuk praktikusnak. Mind a négynek külön kommunikációs csatornája működött, így a gyerekek számára is nehezebben volt követhető. Ezenkívül megfigyeltük, hogy két programból sokkal több megkeresés érkezik, míg másik kettőnél jelentősen kevesebb valódi bevonást tudtunk megvalósítani. Ennek mentén a tavaszi félévben két kis csoportot alkottunk, amelyek két-két programhoz kapcsolódtak. A havi egyszeri nagytalálkozók mellett mindkét csoport egy hétköznapi találkozott. A félév kezdetén előre beosztottuk, hogy a két program közül melyik hónapban melyik projektjeivel foglalkozunk majd.

A félév során kettő főbb tanulságot vontunk le a működésünkből. Egyrészt, hogy érdemes lenne csak akkor találkozót tartani, ha annak valódi tartalmat vagy szerepet tudunk biztosítani, így az előre beütemezett kis találkozók lemondhatóak, ha túl kevesen lennénk, vagy nincsen aktív teendő, amivel tudnánk haladni. Ehhez szorosan kapcsolódva kezdtük megérezni, hogy 9 gyerekkel az általunk kialakított struktúra akadozva működik. Hiszen a kiscsoportokban így 5-5 fővel (1 átfedéssel) dolgoztunk, akik betegségek, érettségi és egyéb elfoglaltságok miatt sok volt a hiányzás.

Az őszi félévben már 18 Kiskorú Kollégával dolgoztunk együtt. Továbbra is két nagy csoportra osztottuk a találkozóinkat. Havi egyszer, hétvégén a teljes csapat számára tartottunk tréninget, ahol a csapatépítés és a tudásátadás mellett a nagyobb projektekkel foglalkoztunk. A kis csoportok fókuszát pedig az előző félévhez képest is tovább szűkítettük. Az egyik csoport a NEMECSEK Programmal dolgozott együtt, míg a másik az Alapítvány gyerekrésztvételi kommunikációjába csatlakozott be. Mindkét kis csapat havonta egyszer találkozott. Az őszi félévben már induláskor meghatároztuk minden nagytalálkozó időpontját, illetve minden nagy- és kis találkozó célját, tartalmának főbb vonalait.

Ezt a találkozókra vonatkozó kettős struktúrát egészítettük ki egy harmadik elemmel: a felhívásokkal. Felhívások alatt azokat az eseményeket értjük, amelyek külső helyszínen és részben vagy teljesen külsős szervezésben valósulnak meg, a Kiskorú Kollégáink pedig mint meghívott résztvevők (pl. előadók, szerzők vagy interjúalanyok) vesznek részt. Minden olyan résztvételt ebbe a kategóriába sorolunk, amelyek megvalósítása nem tréninges formában zajlott le. Ezzel is erősítve a gyerekrésztvételi nézőpontot, hiszen a gyerekek szempontjából a részvétel formája a legkézzelfoghatóbb szempont, így könnyebb ez alapján strukturálni, mintsem projektek, vagy a részvétel mélysége mentén. Az őszi félévtől a felhívásokra főként egy központi formon keresztül lehetett jelentkezni, ezzel biztosítva, hogy minden KiKo egyenlő eséllyel jelentkezhesen. A kiválasztás során az egyik legfontosabb szempontunk az volt, hogy olyan gyerekeknek adjunk lehetőséget a szereplésre, akiknek erre korábban még nem vettek részt ilyenén. Minden felhívás előtt igyekeztünk alkalmat biztosítani a közös készülésre, ahol átbeszélhettük a szereplés, program részleteit és minden olyan információt, amire a gyerekeknek szükségük lehet az informált és biztonságos részvétel érdekében. A felhívásokat követően pedig igyekeztünk mind visszajelzést adni, mind visszajelzést kérni a gyerekektől.

Ősztől ezen túlmenően változott a működés abban, is hogy egy projektmenedzserrel és további két mentorral egészült ki a tavaszi

félévben három fővel dolgozó felnőtt csapat.

- A projektvezetés beemelése a hatékonyabb, strukturáltabb működést, valamint a Programról való külső kommunikáció erősítését célozta;
- míg a mentorok a megnövekedett számú felhívásokon és projekteken való helytállás mellett a más helyekről, vagy akár korábban gyerekrésztvevőként szerzett tapasztalataikkal tovább színesítették és fejlesztették a Programot.

Rendszeresen, kis- és nagy csoportokban személyesen és online

A teljes KiKo-csapat számára szervezett nagy találkozókat mindig személyesen tartottuk, mert itt - különösen ősztől, az új tagok csatlakozásával - fókuszban volt a csapatépítés is. Figyeltünk arra, hogy a messzebből érkező gyerekek is részt tudjanak venni ezeken az alkalmakon. A nagy találkozók időpontjait a félév elején egyeztettük a gyerekekkel, és erről tájékoztattuk a szülőket is. A kis csapatok hibrid formában működtek. Mivel ezek másfél-kétórás alkalmak voltak, lehetőséget adtunk az online részvételre is. Mindkét félévben két-két állandó kis csapat alakult, amelyek közül a gyerekek szabadon választhatták ki, melyikhez szeretnének csatlakozni. Tavasszal az egyik csapat körülbelül két-három hetente, a másik havi rendszerességgel találkozott. Ősszel, a KiKo-csapat kibővülésével két 9 fős csapatot alakítottunk, akik havi rendszerességgel találkoztak. Az új KiKo-k csatlakozására való tekintettel különösen fontosnak tartottuk a kiszámíthatóságot. A korábbi gyakorlattól eltérően ezúttal minden gyerek csak egyetlen csapat munkájában vett részt. A csapatok tagjai közösen egyeztették, hogy mely napokon és időpontokban tudnak rendszeresen találkozni, így alakítva ki a számukra legmegfelelőbb működési rendet.

Alapelvünk, hogy szünetekben nem tartunk találkozót a gyerekekkel, így az őszi, a karácsonyi, a tavaszi és a nyári szünetben csak kivételes esetben, illetve a nyári tábor alkalmából találkozunk.

Különböző mélységben és szerepekben különböző befolyásuk volt a döntésekre és a munkafolyamatokra

A gyerekek különböző mélységben és szerepekben vettek részt a 2024-ben megvalósuló projektekben és eseményeken. A legtöbb esetben a konzultatív részvételükre építettünk, azaz a felnőtt szakemberek által vezetett projektekben elsősorban a véleményükre, tapasztalataikra voltunk kíváncsiak. Egyes esetekben azonban partnerként működöttünk együtt velük. Ezekben a folyamatokban nagyobb beleszólást kaptak, sőt, bizonyos kérdésekben döntést is hozhattak. Jó példa erre a Te hogy látod? című kutatás előkészítése, ahol részt vettek a gyerekeknek szóló kérdőív tartalmi frissítésében, valamint a kommunikációs arculat tervezésében és kiválasztásában is.

Az új KiKo-k toborzásának folyamatába a gyerekek különböző mélységekben kapcsolódtak be. Véleményükkel és tapasztalataikkal segítették a toborzási szempontrendszer frissítését, emellett egy figyelemfelkeltő videót is készítettek - ez utóbbi folyamatot a tervezéstől kezdve a rendezésen át, egészen a vágásig ők vezették. A felvételi folyamat harmadik fordulójában közös workshopot tartottunk, amelynek zárásaként a már velünk dolgozó Kiskorú Kollégák is megoszthatták tapasztalataikat és véleményüket a jelentkezőkkel való pár órás közös munkáról, amelyet figyelembe is vettünk a döntéskor.

HOGYAN ÉRTÉKELJÜK A GYEREKEK RÉSZVÉTELÉT?

Érdemi, minőségi részvétel értékelése, nyomonkövetése

Kvantitatív: A gyerekrészvételt nehéz számokban mérni, hiszen a gyerekekkel folytatott közös munka sokszor szemléletformálás, illetve hosszú távon mutatja meg a hatását. 2024-ben 24 gyerekekkel

dolgoztunk együtt, több, mint tíz nagyobb projektbe vontuk be őket, és 65+ alkalommal találkoztunk. Több mint 15 alkalommal vettek részt nyilvános szereplésen.

Érdemi, minőségi részvétel értékelése, nyomonkövetése

Kvantitatív: A gyerekrészvételt nehéz számokban mérni, hiszen a gyerekekkel folytatott közös munka sokszor szemléletformálás, illetve hosszú távon mutatja meg a hatását. 2024-ben 24 gyerekkel dolgoztunk együtt, több, mint tíz nagyobb projektbe vontuk be őket, és 65+ alkalommal találkoztunk. Több mint 15 alkalommal vettek részt nyilvános szereplésen.

Kvalitatív: A gyerekek részvételének értékelésekor kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy hogyan érezték magukat a feladatok során, és mennyire élték meg, hogy valódi hatásuk volt. Emellett igyekszünk azokat a pontokat is azonosítani, ahol mérhetővé válik, hogyan hat a részvételük a közvetlen környezetükre. Jelenleg ezt elsősorban a Hintalovon Akadémia képzéseihez kapcsolódó hatásmérés keretében vizsgáljuk, ugyanakkor dolgozunk azon, hogy más projektek – például konferenciaszereplések vagy szakmai anyagokban való közreműködés – esetében is mérhetőbbé tegyük a gyerekek aktív részvételét.

Jelzés a NEMECSEK csoportnak (Gyerekvédelmi útmutató alapján)

A velünk dolgozó gyerekek sérelmeiket, aggodalmaikat a mentorokon (és munkatársakon) kívül a Gyerekvédelmi útmutató betartásáért felelős csoportnak jelezhetik. 2024-ben egy jelzés érkezett, amelynek megoldásán a NEMECSEK csoport jelenleg is dolgozik.

Így értékelték a gyerekek a részvételüket

Minden félév utolsó találkozóját a félévzárásra, a félév történéseinek áttekintésére és reflexióra szánjuk. Ez 2024-ben is így történt.

Kiskorú Kollégáinkkal a júniusi és a decemberi zárás alkalmával is összegyűjtöttük, hogy milyen feladatokban, projektekben vettek részt és átbeszéltük, melyikben hogyan érezték magukat.

A velünk dolgozó csapatot minden félév végén megkérjük, hogy töltsenek ki egy visszajelző kérdőívet, amiben értékelik a programot. Visszajelezhetnek a munkatársakra, feladatokra, és megoszthatják, mire lenne szükségük, valamint, hogy min dolgoznának szívesen a jövőben.

Ezen kívül minden félév zárása után egyéni beszélgetéseket szervezünk, ahol hatszemközt (két mentor, egy KiKo) értékeljük a félévet a gyerekekkel. Itt lehetőség van arra, hogy egy kicsit jobban megismerjük a gyerekek motivációit, megbeszéljük, hogyan érezték magukat a félévben a csapatban és a feladatokban, valamint, hogy mit terveznek, miben vennének részt szívesen a következő félévben.

Nagyon fontosnak tartjuk ezeket a beszélgetéseket, rengeteg értékes visszajelzés kap így teret a gyerekek oldaláról, és itt van lehetőségünk nekünk is személyesen visszajelezni a KiKo-k munkájára. Továbbra is célunk

fenntartani azt a rendszert, hogy minden félév végén beszélgetünk a gyerekekkel.

A kérdőívet a tavaszi félévben 10-ből 9 gyerek, az őszi félévben 18-ból 17 gyerek töltötte ki.

A gyerekek 1-től 5-ig terjedő skálán értékelték a közös munka aspektusairól szóló állításokat (1: egyáltalán nem; 5 teljesen egyetértek/nagyon).

- A programot összességében a tavaszi és az őszi félévben is nagyon jóra értékelték (5/4.89 és 5/4.75).
Úgy érezték, hogy a program hozzájárul

a személyes fejlődésükhöz (tavaszi félév: 5/4.44; új csapat ősszel: 5/4.5). Az alapítványi munkájuk hasznosságát a tavaszi féléven 5/4-re, az őszi félévben 5/3.83-ra értékelték. Az őszi alacsonyabb számot az magyarázza, hogy az újonnan csatlakozók számára az első félév elsősorban a csapatépítésről, valamint a munkafolyamatok és keretek megismeréséről szól. Tapasztalataink szerint jellemző tendencia, hogy a belépést követő második félévtől érzik hasznosabbnak a munkájukat.

- A gyerekek elégedettek voltak a mentorokkal és az alapítványi munkatársakkal folytatott közös munkával, úgy érezték, hogy tisztelettel bánnak velük, kifejezhetik – akár a felnőttekkel ellenkező – véleményüket, és hogy kellőképpen bevontuk őket a döntéshozatali folyamatokba. A felnőtt munkatársakkal való közös munka során megítélésük szerint nem kerültek kényelmetlen helyzetbe. A csapatban nagyon jól érezték magukat.
- A szervezéssel és a mentorokkal való kapcsolattartással elégedettek voltak a gyerekek. Úgy érezték, hogy érthető és világos volt, hogy mi fog velük történni. A külföldi együttműködésekben való részvétel kapcsán volt, aki visszajelezte, hogy nem érti, mi alapján történik az azokra vonatkozó kiválasztás.
- Az őszi félévre vonatkozóan néhány visszajelezték ugyanakkor, hogy az elején még nem mindig volt könnyű kapcsolódni a többi gyerekkel. Így a gátlásaik miatt előfordult, hogy féltek elmondani a véleményüket.
- Szinte kivétel nélkül nagyon jónak találták azt a rendszert, hogy a nagy találkozók mellett havonta egyszer kisebb körben dolgoznak együtt. Többen visszajelezték, hogy így jobban megismerhették azokat, akikkel egy csapatba kerültek, több terük volt kibontakozni, valamint hatékonyabban tudtak együtt dolgozni.
- A gyerekek sokféle feladatban jól érezték magukat: a nyilvános szereplések, a saját és külsős forgatások mellett különösen szerették a közös ötleteléseket, a találkozókra tartott képzéseket

és a kis csoportokban feldolgozott témákat.

- Néhányan úgy érezték, hogy a programban való részvétel túl sok energiájukat veszi igénybe, de a többség számára ez alapvetően nem volt túlzottan megterhelő. A formon és a hatszemközti beszélgetésen is többen visszajelezték, hogy úgy ítélik meg, nem tettek meg mindent a csapat munkájában való részvételért.
- A hatszemközti beszélgetésekből kiderült, hogy
 - az őszi félévben többen is szívesen vették volna, ha gyakrabban találkozik a csapat,
 - volt, aki más jellegű munkára számított a felhívás alapján,
 - a többség a személyes találkozókat részesíti előnyben, a hibrid formát egyöntetűen nehézkesnek találták.

TOBORZÁS ÉS TÁBOR

A Gyerekrészvétel Programban toborzás útján bővítjük a csapatot, amelyben a gyerekek legfeljebb 18 éves korukig vehetnek részt. A jelenlegi, nagyrészt 2022-ben csatlakozott csapat több tagja 2024 tavaszára betöltötte a 18. életévét, így számukra lezárult ez a közös munka. Ennek következményeként összesen négy KiKo maradt a csapatban, ezért - a korábbi tapasztalataink és a közelgő projektek szakmai- és létszámigényei alapján - átgondoltuk, hogy ehhez képest milyen létszám lenne az ideális a program hatékony és fenntartható működéséhez. Úgy mérlegeltünk, hogy egy 15-20 fős csapat biztosítaná leginkább az aktív részvételt és a minőségi közös munkát. Különösen mivel egy nagy találkozón legalább 10-12 fő jelenléte szükséges ahhoz, hogy tartalmas és élményszerű folyamatokat tudjunk megvalósítani úgy, hogy azok jellegükben érdemben elkülönüljenek a kisebb létszámú projekt találkozóktól.

A toborzási folyamat az év egyik kiemelt eseménye volt, amely során különös figyelmet fordítottunk arra, hogy az új csapattagok jól illeszkedjenek a program szemléletéhez és a meglévő közösséghez. A nyílt és háromfordulós jelentkezési folyamat során az érdeklődő gyerekek először egy online kérdőív kitöltésével adhatták le jelentkezésüket. Ebben főként a véleményükre és attitűdjeikre voltunk kíváncsiak olyan témák kapcsán, amelyek a mindennapjaikat érintik, és amelyekkel mi is dolgozunk az alapítványnál - például az internet használatának szabályozása a családban, vagy a gyerekek bevonása a környezetük alakításába. Ezt egy személyes - néhány esetben online - beszélgetés követte, ahol motivációjukat és személyes hozzáállásukat igyekeztünk jobban megismerni, miközben ők is közelebbről betekintést nyerhettek a program működésébe. A harmadik fordulóban egy közös workshop keretében próbálhatták ki az érdeklődő gyerekek a már velünk dolgozó Kiskorú Kollégákkal való együttműködést, bepillantást nyerve abba, hogyan zajlik a közös munka a gyakorlatban.

A kiválasztási folyamat végén egy háromnapos tábort szerveztünk, amelynek célja a csapatépítés és az új csapattagok beilleszkedésének támogatása, valamint a közös munka alapjainak lefektetése volt.

TANULSÁGOK

Új struktúra

A tavaszi félév tapasztalataira alapozva az őszi időszak működése jóval átgondoltabb, és letisztultabb volt. Ez a gyerekek számára is növelte az átláthatóságot, kiszámíthatóságot. A két kiscsoport működése kapcsán az fogalmazódott meg bennünk, hogy a tréningeken alapuló módszertan, illetve a konzultatív részvétel miatt a két kiscsoport munkája meglehetősen hasonló egymáshoz, főként csak aszerint határolható el egymástól, hogy melyik programba csatornázzuk be gondolataikat. Az is segítette a kis csoportok könnyebben kezelhetőségét, hogy már csak egy-egy fő fókusz (kommunikáció és NEMECSEK Program) állapítottunk meg a csapatoknak, így jobban nyomon követhető volt, hogy mivel foglalkoznak.

A tavaszi félévben jelentkező létszám és motivációs probléma a toborzást követően nem jelentkezett ismét. Hatalmas sikerként éltük meg, hogy az őszi félévet elkezdő 18 KiKo-ból a félév végén mindenki szívesen folytatta a velünk való közös munkát. A felnőtt csapat működése a bővülést követően határozottan hatékonyabb lett, még amellett is, hogy az új mentorok betanítása sok többletfeladatot is eredményezett.

Toborzás

A 2024-es toborzási folyamat több szempontból is új volt számunkra: egyrészt gyerekeket és felnőtt mentorokat is párhuzamosan kerestünk, másrészt ebben a felállásban - mint a Gyerekrésztétel Program munkatársai - most először csináltunk végig ilyen komplex kiválasztást. Ez azt is jelentette, hogy - építve a Program korábbi tapasztalataira -, mi magunk alakítottuk ki a toborzás kereteit, tartalmát és céljait, ami önmagában is egy nagy tanulási folyamat volt.

Mindkét folyamatban - gyerekek és mentorok esetében is - sok nyitott, lelkes, tenni akaró emberrel találkoztunk, akik valóban elkötelezettek a gyerekjogok iránt. Ez egyszerre volt hatalmas öröm és komoly kihívás, hiszen rendkívül nehézé tette a kiválasztást. Emiatt jóval több időt szántunk a döntésekre, mint ahogy azt eredetileg terveztük. Megjegyzendő, hogy a nyári időszakból 2-3 hetet kifejezetten csak a toborzásra fordítottuk. Ez ugyan sok energiát igényelt, de lehetőséget is adott arra, hogy igazán figyelemmel és fókuszáltnan, a jelentkezőkre koncentrálni tudjunk mérlegelni. Emellett több kihívással is szembesültünk - ezek közül az egyik legnagyobb az elérés kérdése volt. Szerettünk volna minél többféle háttérrel rendelkező gyereket megszólítani, de a jelentkezések alapján azt tapasztaltuk, hogy az alapítvány híre továbbra is leginkább a fővárosban és megyei jogú városokban élőkhöz jut el. A gyerekek toborzásának egyik fontos tanulsága, hogy a gyerekrésztételi elvek mentén való működés - különösen a gyerekek toborzási folyamatba való bevonása - idő- és erőforrásigényes, de rendkívül értékes. Egyértelművé vált számunkra, hogy alaposan át kell gondolni, milyen szakaszokban, milyen mélységben, kiket és milyen szempontok alapján vonunk be.

A mostani toborzásban például a már velünk dolgozó Kiskorú Kollégák több ponton is aktív szerepet vállaltak:

- az előkészítő szakaszban segítettek a kommunikációs tartalmak megalkotásában, az üzenetek megfogalmazásában és a célcsoport kijelölésében;
- a harmadik fordulóban, az ún. assessment centerben/workshopban is részt vettek, ahol a jelentkezőkkel közös tréninget tartottunk, és a végén a már velünk dolgozó gyerekek is megosztották tapasztalataikat. Ezzel kapcsolatban azt éreztük, hogy sokkal jobban fel kellett volna készíteni őket a helyzetre és az ott betöltött szerepükre is ahhoz, hogy gördülékenyebben és könnyebben tudjanak mind ők, mind a jelentkezők megbirkózni a helyzettel.
- végül a nyári táborban, ahol a jelentkezők próbára teheték magukat a közös munka során, szintén aktív szerepet kaptak.

A felnőtt mentorok toborzásába közvetlenül nem vontuk be őket, de a folyamat átláthatóságára törekedtünk: az év végi találkozókra és a félélértékelő beszélgetéseken minden KiKo-t tájékoztattunk arról, hogy új mentorok csatlakoznak a csapathoz, elmondtuk ennek okait, és kértük, hogy osszák meg ezzel kapcsolatos érzéseiket, gondolataikat - ahogyan az új gyerekek érkezése kapcsán is. 2025-ben ismét hirdetünk felnőtt mentor toborzást, ebbe már feltétlenül szeretnénk, ha aktívabb szerepet vállalnának a KiKo-k.

Ütemezés

- A teljes csapat, illetve - a második félevtől - a két kis csapat is havi egyszer találkozott.
- A nagyobb alkalmak jobban előmozdították az egymáshoz való kapcsolódást, illetve a közösségként való gondolkodást. A kisebb csapatokban azonban sokkal fókuszáltabban folyt a munka, a KiKo-k úgy érezték, ott könnyebben kifejtik és jobban meg is halljuk a véleményüket.

- Az őszi félévben nem volt olyan találkozó, ami elmaradt volna, vagy amelynek nem volt előre jól meghatározott célja és tartalma. Ezt hatalmas sikerként éltük meg.

Feladatok egyenletes megosztása

- Miután a tavaszi félévre nagyon alacsonyra csökkent a létszám, illetve az érettségi és motiváció vesztes miatt a legtöbb projektben, felhíváson ugyanaz a pár ember vett részt, így azt éreztük, túl sok feladat hárul rájuk.
- A toborzást követően, annak köszönhetően, hogy minden KiKo csak egy csapathoz csatlakozhatott, egyenletesebb volt a gyerekek leterheltsége. Azonban miután többen is azt jelezték vissza, hogy szeretnének még többször találkozóra jönni, így a 2024. év értékelését követően úgy döntöttünk, hogy innentől megengedjük, hogy mindkét kis csoporthoz csatlakozzanak.
- A felhívások kapcsán előremozdulást mutat az online, egyetlen központi formon keresztül történő jelentkezés bevezetése. Azonban még így is elmondható, hogy sok szereplésre ugyanazok a gyerekek jelentkeztek. Ezért a félév végi hatszemközti beszélgetések során sokat beszéltünk a felhívásokra ritkábban jelentkező gyerekek motivációjáról. Ha olyan gyerek jelentkezett egy felhívásra, aki még nem, vagy régebben, kevesebbszer szerepelt, őt mindig előnyben részesítettük.

Online vagy személyes munka?

- A toborzás hibrid formában zajlott, ami az interjúk során nem jelentett problémát, azonban a közös workshopon ez láthatóan eltérő feltételt teremtett a gyerekek számára az aktív részvételük szempontjából.

- A KiKo-k visszajelzései alapján jobban kedvelik a személyes találkozókat, azon általában nagyobb létszámmal is vesznek részt, kisebb arányban mondják le. Azonban az online csatlakozási lehetőség jobban elősegíti, hogy a vidéki tagok is becsatlakozzanak a hétköznapi délutánokra eső találkozókra.
- A felhívásokra történő felkészülések során azonban sokkal praktikusabbnak találtuk az online formát, hiszen gyakran így is nehéz az egyes szereplők szabadidejében közös metszetet találni.

Motiváció

- A tavaszi félévben a csapat kizárólag olyan KiKo-kból állt, akik két éve csatlakoztak az Alapítványhoz. Egyszerre mutatkozott meg az, hogy ők voltak a legmotiváltabb és legelhivatottabb tagjai az induló csoportnak, hiszen még másfél év után is velünk voltak. Ugyanakkor érezhető volt, hogy az ő lelkesedésük is csökken. A létszám- és motiváció csökkentés több kihívás elé állított minket.
- Az őszi félévben azonban kifejezett sikerként könyveltük el azt a lelkesedést és motivációt, amit a gyerekeken tapasztaltunk. A régi csapattagok számára is pozitív hatása volt az új emberek érkezésének.

Együttműködés mélysége

- A gyerekek az Alapítvány által kezdeményezett tevékenységekben nyújtottak segítséget, illetve külsős felhívásokban vettek részt az Alapítvány kollégáival együtt. Saját ötleteiken, kezdeményezésükön alapuló projektek ritkán valósultak meg.
- A gyerekek jellemzően nem koordináltak projektet, bár részelemekért feleltek.

- Ezt a rendszert korábbi tapasztalataink, illetve az alapítványi igények alakították.

Gyerekcsapat

- A tavaszi félévben 9 KiKo-val és további két gyerek önkéntessel dolgoztunk együtt. Egyikőjük közvetlenül a NEMECSEK Program munkájába csatlakozott be, míg másikuk a Telekom Hello Szülő platformjának szerzője volt. Mivel úgy éreztük, hogy kifelé és a KiKo-k felé sem transzparens, hogy hogyan csatlakoznak más gyerekek az Alapítványhoz, így későbbiekben minden esetben a Gyerek részvétel csapat feladata lesz a toborzás. Azaz csak KiKo-ként dolgozunk együtt gyerekekkel, mivel így tudjuk leginkább biztosítani a biztonságos és érdemi részvételüket.
- A tavaszi félév végén 4 főt 18. életévük betöltése miatt búcsúztattunk, további egy fő pedig más elfoglaltság miatt hagyta itt a programot. A félévet egy összeszokott és már-már baráti csapattal zártuk.
- A nyári toborzási követően az őszi félévben 18 KiKo-val dolgozunk együtt, a csapathoz csatlakozott a korábban a NEMECSEK Programban önkénteskedő gyerek is. Egy további gyerek önkéntessel továbbra is a Telekom Hello Szülő projektjében dolgoztunk együtt.
- A félév kezdetén nehézséget jelentett mind az új, mind a régi tagok számára az új felállás. Nehezebben nyitottak egymás felé és jobban elkülönült a két csapat. A félév során azonban ez teljesen megszűnt és szinte minden KiKo azt jelezte vissza, hogy már nem érzi ezt a kezdeti nehézséget, nagyon befogadónak tartják a közösséget.

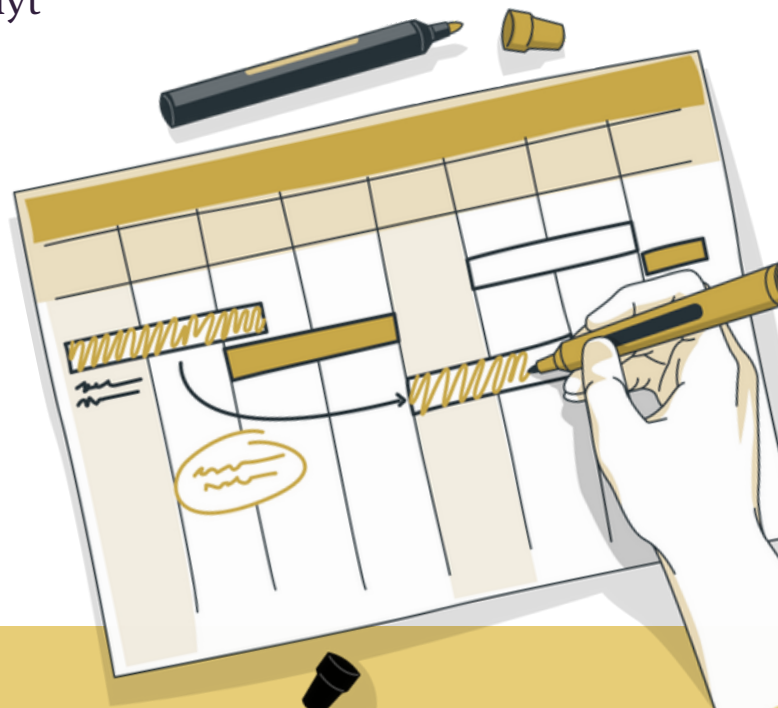
- A csapatban mindig nagyon erősen jelen van az egymás iránti tisztelet és egymás meghallgatása, nyitottság és kíváncsiság mások felé. Nem merült fel konfliktus, nehézség az év során.

Felnőtt csapat

- A gyerekek mellett tavasszal három, ősztől pedig már öt mentor dolgozott. Ez elősegítette, hogy még több projektben, felhíváson részt tudjunk venni, mivel csökkent a munkatársak leterheltsége. A mentorok felkészült, és a gyerekek számára is biztonságos becsatlakozására különösen nagy hangsúlyt fektettünk. A gyerekek könnyen kapcsolódtak az új mentorokhoz.
- A KiKo-k főként egy-egy felhívás és közös találkozó erejéig dolgoztak együtt az alapítvány más felnőtt munkatársaival, önkénteseivel. Mindkét oldal azt a visszajelzést adta, hogy kölcsönösen tanulnak egymástól és szerettek együtt dolgozni.

Projektek

- Az egyes felhívások továbbra is nagy kihívást jelentettek a mentorok számára. A sok operatív feladat és a KiKo-k biztonságának, valódi részvételének garantálása rengeteg munkaidővel és stresszel járt. A jövőben még nagyobb hangsúlyt szeretnénk fektetni arra, hogy a projekteket megalapozottabban tervezzük: pontosabban mérjük fel az idő- és erőforrásigényt, a lehetséges kockázatokat, valamint a gyerekek érdemi bevonásának megvalósulási lehetőségét.

Gyerekvédelmi útmutató szerepe

- A 2024-es évben nagyobb hangsúlyt fektettünk arra, hogy többször beszéljünk a gyerekvédelmi útmutatónkról, arról aktív tudása legyen a gyerekeknek. A gyerekek visszajelzései alapján ez növelte a biztonságérzetüket, azonban a jelzések számára nem volt hatással.

A kapcsolattartás

- A gyerekekkel továbbra is messengeren, a toborzás folyamata során pedig telefonon és e-mailben kommunikáltunk, mindig betartva a gyerekvédelmi útmutató vonatkozó szabályait.
- Néhány taggal továbbra is nehézkes volt az online kommunikáció, hiába ajánlottunk fel alternatívákat. A leghatékonyabb megoldásnak az mutatkozott, ha más KiKo-kon keresztül próbáltuk elérni őket.

Hatás és hatékonyság

- Nehéz mérőszámokkal meghatározni a gyerekek részvételének hatását. Különösen, hogy sokszor a gyerekek által elmondottak hosszú távon is beépülnek egy-egy program gondolkodásába, módszertanába.
- Minden személyes képzésen és nyilvános szereplésen az a visszajelzés érkezett, hogy rengeteget adott hozzá a programhoz KiKo-k részvétele, sokaknak az egyik leghasznosabb szempont volt.
- Abban, hogy mi hogyan jelzünk vissza a gyerekeknek a hatásukról, még mindig van fejlődni valónk, több figyelmet kell erre fordítanunk.

- Arra, hogy a program milyen hatással van a gyerekek egyéni életére, gyakran személyes, egyéni beszélgetésekből derül fény.

Egymástól való tanulás

- 2024-ben tovább működött a Gyermekjogi Civil Koalíció Gyerekrésztvétel munkacsoportja, ahol 5-7 szervezet osztja meg a gyerekrésztvételre vonatkozó tapasztalatait. Az év során az ENSZ gyermekjogi civil jelentéshez kapcsolódó gyerek jelentésen dolgoztuk. Ennek kapcsán az egyes szervezeteknél önkénteskedő gyerekeknek lehetőségük volt együtt dolgozni a *Te hogy látod?* című kutatásban. Motiváló volt számukra, hogy megismerkedhettek más gyerekekkel is, illetve mi felnőttek is tanulhatunk egymástól módszertanilag is.
- Holdudvar jövője
- Az aktívan és szorosan együttműködő gyerek önkénteseink mellett van egy zárt Facebook-csoportunk, ahol a Holdudvar-csapat tagjai vannak, jelenleg 88-an. 2024-ben csökkent az aktivitás a csoportban, de fontosnak tartjuk, hogy legyen törekvés a korábbi önkéntesekkel és az érdeklődő gyerekekkel való kapcsolattartásra.

Készítette:

Glatz Anna
Sall Zsófia

Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány
2025.

Hintalovon
Alapítvány